

32012L0028

27.10.2012.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 299/5

DIREKTIVA 2012/28/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 25. listopada 2012.****o određenim dozvoljenim korištenjima djela siročadi****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 53. stavak 1. te članke 62. i 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Javnosti dostupne knjižnice, obrazovne institucije i muzeji kao i arhivi, institucije za filmsku ili audio baštinu te javne organizacije za radiodifuziju osnovane u državama članicama provode sveobuhvatnu digitalizaciju svojih zbirki i arhiva s ciljem stvaranja europskih digitalnih knjižnica. Doprinosе očuvanju i širenju europske kulturne baštine, što je također značajno za stvaranje europskih digitalnih knjižnica kao što je European. Tehnologije za opsežnu digitalizaciju tiskane građe te pretraživanje i indeksiranje povećavaju pretraživačku vrijednost zbirki knjižnica. Stvaranje velikih internetskih knjižnica olakšava korištenje elektroničkih alata za pretragu i otkrivanje koji otvaraju nove izvore otkrivanja istraživačima i znanstvenicima koji bi se inače morali zadovoljiti tradicionalnijim i analognim metodama pretrage.
- (2) Potreba promicanja slobodnog kretanja znanja i inovacija na unutarnjem tržištu važna je sastavnica strategije Europa 2020. kako je utvrđena u komunikaciji Komisije pod naslovom „Europa 2020.: strategija za pametan, održiv i uključiv rast”, koja kao jednu od vodećih inicijativa uključuje razvoj Digitalnog plana za Europu.
- (3) Uspostavljanje pravnog okvira koji će olakšati digitalizaciju i širenje djela i druge građe zaštićene autorskim pravom ili srodnim pravima za koju se ne može utvrditi nositelj prava ili se nositelj prava, čak i ako je utvrđen, ne može pronaći – takozvanih djela siročadi – ključna je aktivnost Digitalnog plana za Europu, kako je utvrđen u komunikaciji Komisije pod naslovom „Digitalni plan

za Europu”. Ova Direktiva obuhvaća specifičnu problematiku pravnog utvrđivanja statusa djela siročeta i njegovih posljedica u pogledu dozvoljenih korisnika i dozvoljenih korištenja djela ili fonograma koje se smatra djelom siročetom.

- (4) Ova Direktiva ne dovodi u pitanje specifična rješenja država članica za rješavanje širih pitanja opsežne digitalizacije, kao u slučaju takozvanih nedostupnih djela. Takva rješenja uzimaju u obzir posebnosti različitih vrsta sadržaja i različitih korisnika te se temelje na suglasnosti odgovarajućih zainteresiranih strana. Taj je pristup primijenjen i u memorandumu o suglasnosti u pogledu ključnih načela digitalizacije i osiguravanja raspoloživosti nedostupnih djela koji su 20. rujna 2011., u prisustvu Komisije, potpisali predstavnici europskih knjižnica, autora, izdavača i udruženja za kolektivno ostvarivanje prava. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje taj memorandum o suglasnosti kojim se od država članica i Komisije traži da osiguraju da se u dobrovoljnim sporazumima između korisnika, nositelja prava i organizacija za kolektivno ostvarivanje prava odrazi nužna pravna sigurnost na nacionalnoj i prekograničnoj razini.
- (5) Autorsko pravo čini gospodarsku osnovu stvaralačke industrije budući da potiče inovacije, stvaralaštvo, ulaganja i produkciju. Opsežna digitalizacija i širenje djela stoga predstavljaju sredstvo zaštite kulturne baštine Europe. Autorsko pravo predstavlja važan alat u osiguravanju da stvaralački sektor bude nagrađen za svoj rad.
- (6) Zbog isključivih prava nositelja prava u pogledu reprodukcije njihovih djela i druge zaštićene građe te njihovog stavljanja na raspolaganje javnosti, kako su usklađena Direktivom 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskih i srodnih prava u informacijskom društvu ⁽³⁾, za digitalizaciju i stavljanje na raspolaganje javnosti nekog djela ili druge zaštićene građe nužna je prethodna suglasnost nositelja prava.
- (7) U slučaju djela siročadi nije moguće ishoditi takvu prethodnu suglasnost za postupke reprodukcije ili stavljanja na raspolaganje javnosti.
- (8) Različiti pristupi država članica priznavanju statusa djela siročeta mogu predstavljati zapreke funkcioniranju unutarnjeg tržišta te korištenju djela siročadi i prekograničnom pristupu tim djelima. Takvi različiti pristupi osim

⁽¹⁾ SL C 376, 22.12.2011., str. 66.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 13. rujna 2012. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 4. listopada 2012.

⁽³⁾ SL L 167, 22.6.2001., str. 10.

toga mogu dovesti do ograničenja slobodnog kretanja robe i usluga koji uključuju kulturne sadržaje. Stoga je primjereno osigurati uzajamno priznavanje tog statusa, jer će se na taj način omogućiti pristup djelima siročadi u svim državama članicama.

- (9) Zajednički pristup utvrđivanju statusa djela siročeta te dozvoljenih korištenja djela siročadi posebno je potreban kako bi se zajamčila pravna sigurnost na unutarnjem tržištu u pogledu korištenja djela siročadi u javnosti dostupnim knjižnicama, obrazovnim institucijama i muzejima kao i u arhivima, institucijama za filmsku ili audio baštinu te javnim organizacijama za radiodifuziju.
- (10) Kinematografska ili audiovizualna djela i fonogrami, koji se nalaze u arhivima javnih organizacija za radiodifuziju ili su ih te organizacije proizvele, uključuju i djela siročad. Uzimajući u obzir poseban položaj javnih organizacija za radiodifuziju kao producenata fonograma i audiovizualnih materijala te potrebu donošenja mjera za ograničavanje pojave djela siročadi u budućnosti, primjereno je odrediti i datum prestanka primjene ove Direktive na djela i fonograme u arhivima organizacija za radiodifuziju.
- (11) Za potrebe ove Direktive trebalo bi se smatrati da kinematografska ili audiovizualna djela i fonogrami, koji se nalaze u arhivima javnih organizacija za radiodifuziju i koje su te organizacije proizvele, uključuju kinematografska i audiovizualna djela i fonograme koje su te organizacije naručile za isključivo korištenje od strane tih organizacija ili drugih javnih organizacija za radiodifuziju u koprodukciji. Kinematografska i audiovizualna djela i fonogrami koji se nalaze u arhivima javnih organizacija za radiodifuziju, a koje te organizacije nisu proizvele ili naručile, nego im je na temelju ugovora o licenci dozvoljeno njihovo korištenje, ne bi trebali biti obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive.
- (12) Iz razloga međunarodne kurtoazije ova bi se Direktiva trebala primjenjivati samo na djela i fonograme koji su prvotno objavljeni na području države članice ili, u slučaju da nisu objavljeni, prvotno emitirani na području države članice ili, u slučaju da nisu objavljeni ni emitirani, stavljeni na raspolaganje javnosti od strane korisnika ove Direktive uz suglasnost nositelja prava. U potonjem slučaju, ova bi se Direktiva trebala primjenjivati samo pod uvjetom da se opravdano može smatrati da se nositelji prava ne bi protivili korištenjima koja su dozvoljena ovom Direktivom.
- (13) Prije nego što se djelo ili fonogram može smatrati djelom siročetom, trebalo bi u dobroj vjeri provesti pažljivu potragu za nositeljima prava na djelo ili fonogram uključujući i nositelje prava na djela i drugu zaštićenu građu koji su umetnuti ili uključeni u to djelo ili fonogram. Državama članicama trebalo bi biti dozvoljeno odlučiti da takvu pažljivu potragu mogu provoditi organizacije iz

ove Direktive ili druge organizacije. Takve druge organizacije imaju pravo naplaćivati uslugu provođenja pažljive potrage.

- (14) Primjereno je predvidjeti usklađen pristup takvoj pažljivoj potrazi kako bi se osigurala visoka razina zaštite autorskog i srodnih prava unutar Unije. Pažljiva potraga trebala bi uključivati konzultiranje izvora koji pružaju informacije o djelima i drugoj zaštićenoj građi, a koje, u skladu s ovom Direktivom, utvrđuje država članica u kojoj se pažljiva potraga mora provesti. Države članice pritom mogu slijediti smjernice dogovorene unutar radne skupine na visokoj razini za digitalne knjižnice koja je osnovana u okviru inicijative za digitalne knjižnice i2010.
- (15) Kako bi se izbjegli dvostruki napori u pogledu potrage, pažljiva potraga trebala bi se provoditi u državi članici u kojoj su djelo ili fonogram prvotno objavljeni ili, u slučajevima kad nisu objavljeni, u kojoj su prvotno emitirani. Pažljiva potraga u vezi s kinematografskim ili audiovizualnim djelima čiji producent ima sjedište ili uobičajeno boravište u državi članici trebala bi se provoditi u toj državi članici. U slučaju kinematografskih ili audiovizualnih sadržaja koja su nastala u koprodukciji producenata s poslovnim nastanom u različitim državama članicama, pažljiva potraga trebala bi se provoditi u svakoj od tih država članica. Što se tiče djela i fonograma koji nisu objavljeni ni emitirani nego su stavljeni na raspolaganje javnosti od strane korisnika ove Direktive uz suglasnost nositelja prava, pažljiva potraga trebala bi se provoditi u državi članici u kojoj organizacija koja je djelo ili fonogram stavila na raspolaganje javnosti uz suglasnost nositelja prava ima poslovni nastan. Pažljiva potraga za nositeljima prava na djela ili drugu zaštićenu građu koja je umetnuta ili uključena u neko djelo ili fonogram trebala bi se provoditi u državi članici u kojoj se provodi pažljiva potraga za djelo ili fonogram koji sadrže umetnuto ili uključeno djelo ili drugu građu. Trebalo bi konzultirati i izvore informacija u drugim državama ako postoje dokazi na temelju kojih se može zaključiti da se u tim drugim državama mogu pronaći relevantne informacije o nositeljima prava. Provođenjem pažljive potrage mogu se dobiti različite informacije, primjerice evidencije potrage i rezultati potrage. Evidencije potrage trebale bi se čuvati kako bi nadležna organizacija na temelju nje mogla dokazati da je potraga bila pažljiva.
- (16) Države članice trebale bi osigurati da nadležne organizacije čuvaju evidencije o svojim pažljivim potragama te da se rezultati takvih potraga, koji posebno uključuju sve nalaze na temelju kojih se djelo ili fonogram mogu smatrati djelom siročetom u smislu ove Direktive, kao i informacije o promjeni statusa i o korištenju djela siročadi od strane tih organizacija, prikupljaju i stavljaju na raspolaganje široj javnosti, posebno putem pohranjivanja relevantnih informacija u internetskoj bazi podataka. Posebno uzimajući u obzir paneuropske razmjere te s ciljem izbjegavanja dvostrukih napora, primjereno

je predvidjeti stvaranje jedinstvene internetske baze podataka za Uniju koja bi sadržavala takve podatke i putem koje bi ti podaci na transparentan način bili raspoloživi široj javnosti. To bi i organizacijama koje provode pažljive potrage i nositeljima prava omogućilo lakši pristup takvim informacijama. Ta bi baza podataka također mogla imati značajnu ulogu u sprečavanju i prekidanju mogućih povreda autorskih prava, posebno u slučaju promjena statusa djela siročadi određenih djela ili fonograma. Uredbom (EU) br. 386/2012⁽¹⁾, Uredu za usklađivanje na unutarnjem tržištu (dalje u tekstu: „Ured“) povjerene su određene zadaće i aktivnosti, koje se financiraju vlastitim proračunskim sredstvima Ureda, a usmjerene su olakšavanju i potpomaganju aktivnosti nacionalnih tijela, privatnog sektora i institucija Unije u borbi protiv, uključujući sprečavanje, povreda prava intelektualnog vlasništva.

U skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (g) te Uredbe, te zadaće osobito uključuju osiguravanje mehanizama koji pomažu poboljšanju internetske razmjene relevantnih informacija među nadležnim tijelima država članica te poticanje suradnje među tim tijelima. Stoga je primjereno Uredu povjeriti osnivanje i upravljanje europskom bazom podataka koja sadrži informacije o djelima siročadi iz ove Direktive.

- (17) Može postojati više nositelja prava na pojedino djelo ili fonogram, a sama djela i fonogrami mogu uključivati druga djela ili zaštićenu građu. Ova Direktiva ne bi smjela utjecati na prava utvrđenih i pronađenih nositelja prava. Ako je utvrđen i pronađen barem jedan nositelj prava, djelo ili fonogram se ne smatraju djelom siročetom. Korisnicima ove Direktive, korištenje djela ili fonograma čiji jedan nositelj prava ili više njih nisu utvrđeni ili pronađeni, trebalo bi biti dozvoljeno samo ako su za postupke reprodukcije i stavljanja na raspolaganje javnosti, koji su redom obuhvaćeni člancima 2. i 3. Direktive 2001/29/EZ, dobili dozvolu onih nositelja prava koji su utvrđeni i pronađeni, uključujući i nositelje prava djela i druge zaštićene građe koja je umetnuta ili uključena u ta djela ili fonograme. Nositelji prava koji su utvrđeni i pronađeni tu dozvolu mogu dati samo za prava čiji su nositelji sami, bilo da je riječ o njihovim vlastitim pravima ili pravima koja su na njih prenesena, a ne bi smjeli, u skladu s ovom Direktivom, dati dozvolu za bilo kakvo korištenje u ime nositelja koji nisu utvrđeni i

pronađeni. Sukladno tome, kada se nositelji prava koji prethodno nisu bili utvrđeni ili pronađeni pojave kako bi zatražili svoja prava na djelo ili fonogram, korisnici djelo ili fonogram mogu nastaviti ovlašteno koristiti samo ako im ti nositelji prava, u skladu s Direktivom 2001/29/EZ, daju dozvolu za to za prava čiji su nositelji.

- (18) Nositelji prava trebali bi imati pravo ukinuti status djela siročeta u slučaju da se pojave kako bi zatražili svoja prava na djelo ili drugu zaštićenu građu. Nositelji koji ukinu status djela siročeta pojedinom djelu ili drugoj zaštićenoj građi trebali bi za dotadašnje korištenje njihovih djela i druge zaštićene građe u skladu s ovom Direktivom primiti pravednu naknadu, koju određuje država članica u kojoj organizacija koja koristi djelo siročete ima poslovni nastan. Odluka o okolnostima pod kojima se isplata takve naknade može organizirati, uključujući i dospijeeće te isplate, trebala bi se prepustiti državama članicama. Za potrebe utvrđivanja moguće visine pravedne naknade potrebno je, između ostalog, na odgovarajući način uzeti u obzir ciljeve države članice u području promicanja kulture, nekomercijalnu svrhu korištenja od strane dotičnih organizacija za ostvarivanje ciljeva vezanih uz njihove zadaće od javnog značaja, kao što su promicanje učenja i širenje kulture, te moguće štete koje su pretrpjeli nositelji prava.
- (19) Ako se, nakon potrage koja nije bila pažljiva, djelo ili fonogram pogrešno utvrde kao djelo siročete, u okviru zakonodavstva država članica ostaju raspoloživa pravna sredstva za slučaj povrede autorskih prava, predviđena važećim nacionalnim odredbama i pravom Unije.
- (20) Radi promicanja učenja i širenja kulture, države članice trebale bi donijeti odluku o iznimci ili ograničenju izuzev onih predviđenih člankom 5. Direktive 2001/29/EZ. Ta bi iznimka ili ograničenje određenim organizacijama, utvrđenim člankom 5. stavkom 2. točkom (c) Direktive 2001/29/EZ, te institucijama za filmsku i audio baštinu koje posluju na neprofitnoj osnovi, kao i javnim organizacijama za radiodifuziju, trebala dopustiti da, u smislu te Direktive, reproduciraju djela siročad i stavljaju ih na raspolaganje javnosti, pod uvjetom da takvim korištenjem ispunjavaju svoje zadaće od javnog interesa, a posebno zadaće očuvanja i obnavljanja svojih zbirki, uključujući i digitalne zbirke, te osiguravanja njihove dostupnosti za kulturne i obrazovne potrebe. Institucije za filmsku ili audio baštinsku građu trebale bi, za potrebe ove Direktive, obuhvaćati organizacije koje su države članice imenovala za prikupljanje, katalogizaciju, očuvanje i obnavljanje filmova i drugih audiovizualnih djela ili fonograma koji čine dio njihove kulturne baštine. Javne organizacije za radiodifuziju trebale bi, za potrebe ove

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 386/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. travnja o povjeravanju Uredu za usklađivanje na unutarnjem tržištu (žigovi i dizajni) zadaća u vezi s provedbom prava intelektualnog vlasništva, uključujući i okupljanje predstavnika javnog i privatnog sektora u okviru Europske promatračnice za povrede prava intelektualnog vlasništva (SL L 129, 16.5.2012., str. 1.)

Direktive, obuhvaćati organizacije koje ispunjavaju funkciju javnih usluga, koju povjerava, definira i organizira svaka država članica. Iznimka ili ograničenje na temelju ove Direktive kojima se dozvoljava korištenje djela siročeta ne dovode u pitanje iznimke i ograničenja predviđene člankom 5. Direktive 2001/29/EZ. Mogu se primjenjivati samo u određenim posebnim slučajevima koji nisu u suprotnosti s redovnim korištenjem djela ili druge zaštićene građe i neopravdano ne dovode u pitanje zakonite interese nositelja prava.

- (21) S ciljem poticanja digitalizacije, korisnicima ove Direktive trebalo bi omogućiti da ostvaruju prihode na temelju korištenja djela siročadi u skladu s ovom Direktivom radi ostvarivanja ciljeva vezanih uz svoje zadaće od javnog interesa, uključujući i one u okviru sporazuma o javno-privatnom partnerstvu.
- (22) Ugovorni aranžmani mogu igrati ulogu u poticanju digitalizacije europske kulturne baštine, što podrazumijeva da bi javnosti dostupnim knjižnicama, obrazovnim institucijama i muzejima kao i arhivima, institucijama za filmsku ili audio baštinu te javnim organizacijama za radiodifuziju trebalo omogućiti da, s ciljem dozvoljenih korištenja u smislu ove Direktive, sklapaju sporazume s komercijalnim partnerima za digitalizaciju i stavljanje djela siročadi na raspolaganje javnosti. Ti sporazumi mogu uključivati i financijske doprinose takvih partnera. Takvi sporazumi ne bi smjeli nametati nikakva ograničenja korisnicima ove Direktive u pogledu njihovog korištenja djela siročadi niti komercijalnim partnerima davati ikakva prava na korištenje ili kontrolu korištenja djela siročadi.
- (23) Radi poticanja pristupa građana Unije europskoj kulturnoj baštini, također je potrebno osigurati da se djela siročad koja su digitalizirana i stavljena na raspolaganje javnosti u jednoj državi članici mogu isto tako staviti na raspolaganje javnosti u drugim državama članicama. Javnosti dostupnim knjižnicama, obrazovnim institucijama i muzejima kao i arhivima, institucijama za filmsku ili audio baštinu te javnim organizacijama za radiodifuziju trebalo bi omogućiti da djelo siročće stave na raspolaganje javnosti u drugim državama članicama.
- (24) Ova Direktiva ne dovodi u pitanje odredbe država članica u vezi s upravljanjem pravima kao što su proširene kolektivne licence, pravne pretpostavke zastupanja ili prijenosa, kolektivno upravljanje pravima i slični aranžmani ili kombinacije takvih aranžmana, uključujući i njihove primjene na opsežnu digitalizaciju.
- (25) S obzirom da države članice ne mogu dostatno ostvariti cilj ove Direktive, odnosno osigurati pravnu sigurnost u pogledu korištenja djela siročadi, te ga se stoga, zbog potrebe ujednačenosti pravila u pogledu korištenja djela siročadi, može na bolji način ostvariti na razini Unije,

Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti određenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti određenim u istom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje toga cilja,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ova se Direktiva odnosi na određena korištenja djela siročadi u javnosti dostupnim knjižnicama, obrazovnim institucijama i muzejima kao i arhivima, institucijama za filmsku ili audio baštinu te javnim organizacijama za radiodifuziju, koje su osnovane u državama članicama radi ispunjavanja ciljeva vezanih uz njihove zadaće od javnog interesa.

2. Ova se Direktiva primjenjuje na:

- (a) djela objavljena u obliku knjiga, dnevnih listova, novina, časopisa ili drugih tiskovina koje čine sastavni dio zbirke javnosti dostupnih knjižnica, obrazovnih institucija ili muzeja kao i zbirke arhiva ili institucija za filmsku ili audio baštinu; i
- (b) kinematografska ili audiovizualna djela i fonograme koji čine sastavni dio zbirke javnosti dostupnih knjižnica, obrazovnih institucija ili muzeja kao i zbirke arhiva ili institucija za filmsku ili audio baštinu; i
- (c) kinematografska ili audiovizualna djela i fonograme koji su nastali u produkciji javnih organizacija za radiodifuziju do zaključno 31. prosinca 2002. i nalaze se u njihovim arhivima;

koja su zaštićena autorskim ili srodnim pravima i po prvi put objavljena u državi članici ili, u slučaju da nisu objavljena, po prvi put emitirana u državi članici.

3. Ova se Direktiva također primjenjuje na djela i fonograme iz stavka 2. koji nikad nisu objavljeni niti emitirani, nego su ih organizacije iz stavka 1. stavile na raspolaganje javnosti uz suglasnost nositelja prava, pod uvjetom da se opravdano može pretpostaviti da se nositelji prava ne bi protivili korištenjima koja su navedena u članku 6. Države članice mogu ograničiti primjenu ovog stavka na djela i fonograme koji su kod tih organizacija pohranjeni prije 29. listopada 2014.

4. Ova se Direktiva nadalje primjenjuje na djela i drugu zaštićenu građu koja je umetnuta ili uključena u djela ili fonograme iz stavaka 2. i 3. ili koja čini sastavni dio tih djela ili fonograma.

5. Ova Direktiva ne utječe na nikakve aranžmane u pogledu upravljanja pravima na nacionalnoj razini.

Članak 2.

Djela siročad

1. Djelo ili fonogram smatra se djelom siročetom ako nije utvrđen nijedan od nositelja prava na to djelo ili fonogram ili, čak i ako je utvrđen jedan ili više nositelja prava, nijedan od njih nije pronađen unatoč pažljivoj potrazi za nositeljima prava koja je provedena i evidentirana u skladu s člankom 3.

2. U slučaju postojanja više nositelja prava na djelo ili fonogram, od kojih nisu svi utvrđeni, ili čak i ako su utvrđeni, nisu pronađeni usprkos pažljivoj potrazi koja je provedena i evidentirana u skladu s člankom 3., djelo ili fonogram mogu se koristiti u skladu s ovom Direktivom samo ako su za provedbu postupaka reprodukcije i stavljanja na raspolaganje javnosti, koji su redom obuhvaćeni člancima 2. i 3. Direktive 2001/29/EZ, organizacije iz članka 1. stavka 1. dobile dozvolu onih nositelja prava koji su utvrđeni i pronađeni, u pogledu prava čiji su nositelji.

3. Stavak 2. ne dovodi u pitanje prava na djelo ili fonogram nositelja prava koji su utvrđeni i pronađeni.

4. Članak 5. se *mutatis mutandis* primjenjuje na nositelje prava na djelima iz stavka 2. koji nisu utvrđeni ni pronađeni.

5. Ova Direktiva ne dovodi u pitanja odredbe nacionalnog zakonodavstva u pogledu djela objavljenih anonimno ili pod pseudonimom.

Članak 3.

Pažljiva potraga

1. Za potrebe utvrđivanja ubraja li se djelo ili fonogram u djela siročad, organizacije iz članka 1. stavka 1. osiguravaju da se pažljiva potraga provede u dobroj vjeri za svako djelo ili drugu zaštićenu građu, konzultiranjem odgovarajućih izvora za dotičnu kategoriju djela i druge zaštićene građe. Pažljiva potraga provodi se prije korištenja djela ili fonograma.

2. Izvore koji su primjereni za svaku dotičnu kategoriju djela ili fonograma utvrđuje svaka država članica nakon savjetovanja s nositeljima prava i korisnicima, a obuhvaćaju najmanje relevantne izvore navedene u Prilogu.

3. Pažljiva potraga provodi se u državi članici prve objave ili, ako nije bilo objave, u državi članici prvog emitiranja, osim u slučaju kinematografskih ili audiovizualnih djela čiji producent ima sjedište ili uobičajeno boravište u državi članici, u kojem se slučaju pažljiva potraga provodi u državi članici njegovog sjedišta ili uobičajenog boravišta.

U slučaju navedenom u članku 1. stavku 3., pažljiva potraga provodi se u državi članici poslovnog nastana organizacije koja je djelo ili fonogram stavila na raspolaganje javnosti uz suglasnost nositelja prava.

4. Ako postoje dokazi na temelju kojih se može zaključiti da se relevantne informacije o nositeljima prava mogu pronaći u drugim državama, također se konzultiraju i izvori informacija raspoloživi u tim drugima državama.

5. Države članice osiguravaju da organizacije iz članka 1. stavka 1. vode evidencije o svojim pažljivim potragama i da te organizacije nadležnim državnim tijelima dostave sljedeće informacije:

(a) rezultate pažljivih potraga koje su organizacije provele i na temelju kojih je donesen zaključak da se djela ili fonogrami smatraju djelima siročadi;

(b) korištenje djela siročadi od strane tih organizacija u skladu s ovom Direktivom;

(c) sve promjene, u skladu s člankom 5., statusa djela siročadi djela ili fonograma koje organizacije koriste;

(d) važeće kontakt podatke dotične organizacije.

6. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se informacije iz stavka 5. pohranjuju u jedinstvenoj javno dostupnoj internetskoj bazi podataka koju osniva i kojom upravlja Ured za usklađivanje na unutarnjem tržištu (dalje u tekstu: „Ured”) u skladu s Uredbom (EU) br. 386/2012. S tim ciljem, one te informacije prosljeđuju Uredu odmah po njihovom zaprimanju od organizacija iz članka 1. stavka 1.

Članak 4.

Uzajamno priznavanje statusa djela siročadi

Djelo ili fonogram koji se, u skladu s člankom 2., smatra djelom siročetom u jednoj državi članici, smatra se djelom siročetom u svim državama članicama. To se djelo ili fonogram može koristiti ili je dostupno u skladu s ovom Direktivom u svim državama članicama. Isto vrijedi za djela i fonograme iz članka 2. stavka 2. što se tiče prava nositelja prava koji nisu utvrđeni ili pronađeni.

Članak 5.

Prestanak statusa djela siročadi

Države članice osiguravaju da nositelj prava na djelo ili fonogram koje se smatra djelom siročetom u bilo kojem trenutku ima mogućnost okončati status djela siročeta što se tiče vlastitih prava.

Članak 6.

Dozvoljena korištenja djela siročadi

1. Države članice odlučuju o iznimci ili ograničenju prava reprodukcije i prava stavljanja na raspolaganje javnosti koja su redom predviđena člancima 2. i 3. Direktive 2001/29/EZ te na taj način osiguravaju da organizacije iz članka 1. stavka 1. djela siročad iz svojih zbirki mogu koristiti na sljedeće načine:

(a) stavljanjem djela siročadi na raspolaganje javnosti, u smislu članka 3. Direktive 2001/29/EZ;

(b) postupcima reprodukcije, u smislu članka 2. Direktive 2001/29/EZ, za potrebe digitalizacije, stavljanja na raspolaganje, indeksiranja, katalogizacije, očuvanja ili obnavljanja.

2. Organizacije iz članka 1. stavka 1. djela siročad koriste u skladu sa stavkom 1. ovog članka samo radi postizanja ciljeva vezanih uz njihove zadaće od javnog interesa, posebno očuvanja i obnavljanja djela i fonograma koji čine sastavni dio njihovih zbirki te osiguravanja njihove dostupnosti za kulturne i obrazovne potrebe. Organizacije u okviru takvih korištenja mogu ostvarivati prihode, i to isključivo za potrebe pokrivanja svojih troškova digitalizacije djela siročadi i stavljanja tih djela na raspolaganje javnosti.

3. Države članice osiguravaju da organizacije iz članka 1. stavka 1. navedu imena utvrđenih autora i drugih nositelja prava prilikom svakog korištenja djela siročeta.

4. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje ugovorne slobode tih organizacija u okviru provođenja svojih zadaća od javnog interesa, posebno u pogledu sklapanja sporazuma o javno-privatnom partnerstvu.

5. Države članice osiguravaju da nositelji prava koji za svoja djela ili drugu zaštićenu građu ukinu status djela siročeta prime pravednu naknadu za dotadašnje korištenje tih djela i druge zaštićene građe od strane organizacija iz članka 1. stavka 1. u skladu s stavkom 1. ovog članka. Odluka o okolnostima pod kojima se takva naknada može organizirati prepuštena je državama članicama. Visina naknade utvrđuje se, u okvirima propisanim zakonodavstvom Unije, na temelju prava države članice u kojoj organizacija koja koristi djelo siročeta ima poslovni nastan.

Članak 7.

Nastavak primjene drugih pravnih propisa

Ova Direktiva posebno ne dovodi u pitanje propise o patentnim pravima, žigovima, pravima na dizajn, korisnim modelima, topografijama poluvodičkih proizvoda, izgledu slova, uvjetnom pristupu, pristupu kablju za usluge emitiranja, zaštiti nacionalnih bogatstava, zakonskim uvjetima za pohranu, o ograničenom postupanju i nepoštenom tržišnom natjecanju, poslovnoj tajni, sigurnosti, povjerljivosti, zaštiti podataka i privatnosti, pristupu javnim dokumentima, ugovornom pravu te pravila o slobodi tiska i slobodi izražavanja u medijima.

Članak 8.

Vremenska primjena

1. Ova se Direktiva primjenjuje na sva djela i fonograme iz članka 1. koji su na dan 29. listopada 2014. ili kasnije zaštićeni zakonodavstvom države članice u području autorskog prava.

2. Ova se Direktiva primjenjuje ne dovodeći u pitanje bilo kakve akte sklopljene ili prava stečena prije 29. listopada 2014.

Članak 9.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 29. listopada 2014. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kad države članice donose te odredbe, one prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine takvog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 10.

Klauzula o preispitivanju

Komisija trajno preispituje razvoj izvora informacija u pogledu prava te do 29. listopada 2015., a nakon toga godišnje, podnosi izvješće o mogućem uključivanju u područje primjene ove Direktive nakladnika i djela ili druge zaštićene građe koji trenutačno nisu njome obuhvaćeni, a posebno samostalnih fotografija i drugih slikovnih prikaza.

Do 29. listopada 2015. Komisija Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru podnosi izvješće o primjeni ove Direktive, s obzirom na razvoj digitalnih knjižnica.

Komisija prema potrebi, posebno kako bi se osiguralo funkcioniranje unutarnjeg tržišta, podnosi prijedloge za izmjenu ove Direktive.

Država članica koja iz valjanih razloga smatra da provedba ove Direktive predstavlja zapreku provedbi nekog od nacionalnih aranžmana iz članka 1. stavka 5. u pogledu prava, o tome, uz podnošenje svih relevantnih dokaza, može izvijestiti Komisiju. Komisija te dokaze uzima u obzir pri sastavljanju izvješća iz drugog stavka ovog članka te prilikom donošenja ocjene o potrebi podnošenja prijedloga za izmjenu ove Direktive.

Članak 11.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

*Članak 12.***Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 25. listopada 2012.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

A. D. MAVROYIANNIS

PRILOG

Izvori iz članka 3. stavka 2. uključuju sljedeće:

1. za objavljene knjige:
 - (a) zbirke obveznih primjeraka, knjižnične kataloge i normativne datoteke koje vode knjižnice i druge institucije;
 - (b) udruženja nakladnika i autora u dotičnoj zemlji;
 - (c) postojeće baze podataka i registre, WATCH (Writers, Artists and their Copyright Holders), ISBN (International Standard Book Number) i baze podataka o knjigama u tisku;
 - (d) baze podataka nadležnih udruženja za kolektivno ostvarivanje prava, posebno organizacija za prava reproduciranja;
 - (e) izvore koji povezuju višestruke baze podataka i registre, uključujući VIAF (Virtual International Authority Files) i ARROW (Accessible Registries of Rights Information and Orphan Works);
 2. za novine, časopise, dnevne listove i periodične publikacije:
 - (a) ISSN (International Standard Serial Number) za periodične publikacije;
 - (b) kazala i kataloge iz knjižnica i zbirki;
 - (c) zbirke obveznih primjeraka;
 - (d) udruženja nakladnika te udruženja autora i novinara u dotičnoj državi;
 - (e) baze podataka nadležnih udruženja za kolektivno ostvarivanje prava, posebno organizacija za prava reproduciranja;
 3. za vizualna djela, uključujući likovna umjetnička djela, fotografije, ilustracije, nacрте, arhitekturu, skice kasnijih djela i druga slična djela koja se nalaze u knjigama, dnevnim listovima, novinama i časopisima te u drugim djelima:
 - (a) izvore navedene pod točkama 1. i 2.;
 - (b) baze podataka nadležnih udruženja za kolektivno ostvarivanje prava, posebno za vizualne umjetnosti, uključujući i organizacije za prava reproduciranja;
 - (c) prema potrebi, baze podataka agencija za arhiviranje slika;
 4. za audiovizualna djela i fonograme:
 - (a) zbirke obveznih primjeraka;
 - (b) udruženja producenata u dotičnoj državi;
 - (c) baze podataka institucija za filmsku ili audio baštinu i nacionalnih knjižnica;
 - (d) baze podataka s relevantnim normama i oznakama kao što je ISAN (International Standard Audiovisual Number) za audiovizualnu građu, ISWC (International Standard Music Work Code) za glazbena djela i ISRC (International Standard Recording Code) za fonograme;
 - (e) baze podataka nadležnih udruženja za kolektivno ostvarivanje prava, osobito za autore, izvođače, producente fonograma i producente audiovizualnih djela;
 - (f) popise suradnika i druge informacije, koje se pojavljuju na omotu djela;
 - (g) baze podataka drugih udruženja koje predstavljaju određenu kategoriju nositelja prava.
-